

ŠOTEK

Uvnitř najdete:

Po stopách K. H. Borovského
Fotbalový turnaj
V Národním divadle
Kráska a zvíře
Sázení cibulek
Den kávy a úsměvu
Halloween
Beseda o I. Olbrachtovi

Říjen v MŠ

Barevný podzim v družině
Den zvířat
Nepřehlédněte

PO STOPÁCH K. H. BOROVSKÉHO

V úterý 4. října se žáci 8. ročníku doplnění o zájemce z 9. třídy vydali na exkurzi „Po stopách K. H. Borovského“.

Všichni jsme se sešli ráno u školy a odtud jsme se vydali směrem Havlíčkova Borová. Zde jsme navštívili rodný domek K. H. Borovského, kde jsme si vyslechli poutavé vyprávění o životě a díle tohoto českého spisovatele.

Z Havlíčkovy Borové naše cesta směřovala do Přibyslavi do Centra hasičského hnutí.

Odtud jsme zamířili směrem na Žižkovo pole, kde jsme si prohlédli mohylu Jana Žižky.

Poslední zastávkou exkurze bylo Muzeum Vysočiny v Havlíčkově Brodě, které sídlí v domě, v němž žila a pracovala rodina K. H. Borovského.

Poté následoval rozchod na náměstí v Havlíčkově Brodě. Po rozchodu jsme vyrazili naším autobusem zpět do Proseče.

Celý výlet se nám moc líbil a dozvěděli jsme se hodně nových informací.

Po exkurzi zpracujeme nové poznatky do prezentací a ty si navzájem ve třídě předvedeme.

Matyáš Albrecht, David Hoang Tran

GRASSROOTS TURNAJ

Dne 12. 10. 2022 se chlapci z druhého stupně zúčastnili fotbalového turnaje s názvem Grassroots, který pořádá Fotbalová asociace České republiky.

Na turnaj jsme se vydali do Litomyšle na umělou trávu, kde nás čekali soupeři ZŠ Polička a ZŠ Sebranice/Lubná.

V prvním utkání jsme soupeřili s družstvem Poličky. Vstup do zápasu se nám dařil, chlapci plnili herní pokyny a začal náš tlak na soupeřovu branku. Jen nám chyběla trocha štěstí, protože v desáté minutě si Vašek Prášek (9.B) dravě našel balón a vypustil nádhernou střelu, která bohužel orazítkovala jen horní konstrukci branky. Těsně před prvním poločasem jsme zavinili pokutový kop, který soupeř potrestal. Poločas tak skončil 1:0 pro ZŠ Polička. V druhém poločase jsme měli dost příležitostí, které jsme neproměnili, a tak se skóre neměnilo.

Druhé utkání se neslo v podobném duchu. Velký tlak a šance převažovaly na naší straně, ale ne a ne najít střelce. Soupeř zahrozil z přečíslení a dal je-

diný gól utkání. Konečný výsledek tedy dopadl 1:0 pro ZŠ Sebranice/Lubná.

V obou zápasech se na středu hřiště blýskal Jirka Fridrich (8.B), který svou technikou obcházel hráče a rozdával přesné přihrávky spoluhráčům. Byl vyhlášen jako nejlepší hráč turnaje. I přes smolné prohry jsme si tento fotbalový den moc užili.

Všem chlapcům bych chtěl poděkovat za vzornou reprezentaci naší školy a FAČR za uspořádání této skvělé akce.

Petr Hromádka

S

P

O

R

T

ZÁJEZD DO NÁRODNÍHO DIVADLA

Stejně jako každý rok, i letos žáci 9. ročníku navštívili Národní divadlo.

V pátek 14. října jsme se vydali na celodenní výlet do Prahy.

Cesta byla bezproblémová, v autobusu bylo veselo. Poslouchali jsme písničky, povídali si a někteří dokonce i spali. Do Prahy jsme se dostali okolo jedenácté hodiny.

Do dvanácti hodin jsme si prošli Pražský hrad, kde nás svou monumentálností zaujal především Chrám svatého Víta.

Odtud jsme sešli Nerudovou ulicí na Malostranské náměstí.

Přešli jsme přes Karlův most, odkud jsme měli krásný výhled na Prahu. Na Staroměstském náměstí jsme spolu s cizinci obdivovali náš světoznámý orloj. Také jsme si mohli koupit menší občerstvení. Odtud jsme se vydali na Můstek, kde jsme dostali rozchod. Ten jsme využili k občerstvení, procházce po Václavském náměstí i k nákupům. Po rozchodu jsme se sešli v 17 ho-

din a vydali jsme se po Národní třídě k divadlu.

Před ním jsme ještě chvíli čekali, než nás mohli pustit dovnitř. Byli tam i nějakí kluci, kteří dělali triky na kolech, tak jsme se měli na co dívat. Abychom neztráceli čas, tak jsme se šli podívat i na most před divadlem. Když nás pustili dovnitř, šli jsme se převléknout do společenského.

V divadle jsme si na vlastní oči prohlédli vše, co jsme předtím ve škole zhlédli v prezentaci. Přestože jsme věděli, co máme čekat, divadlo nás i tak překvapilo a obdivovali jsme jeho výzdobu i velikost.

Okolo sedmé hodiny večerní jsme sešli do sálu, kde proběhlo představení Kráska a zvíře. Hráli v něm známí herci, jako například David Prachař, Anna Fialová, Jana Boušková atd. Představení bylo zpočátku na nás možná až moc „moderně“

zpracované, ale pak jsme si zvykli a moc se nám líbilo.

Po divadle jsme šli rychle na zastávku, kam pro nás po chvíli čekání přijel náš autobus. Na cestě zpátky byla většina unavená a někteří i spali. Do Proseče jsme se dostali před půlnocí.

Určitě můžeme říci, že se nám výlet i divadlo moc líbily.

Jelikož následoval víkend, užili jsme si zaslouženého odpočinku a mohli jsme ještě vstřebávat své dojmy.

žáci 9. ročníku

KRÁSKA A ZVÍŘE

Tento poetický příběh, který napsal František Hrubín na starofrancouzské motivy, pojednává o tom, že každá milující bytost má moc učinit krásným a milým toho, koho miluje.

Dílo bylo také již několikrát zfilmováno a vždy v poněkud odlišné podobě. Také bývá často uváděno na divadelních prknech, my jsme ho před několika lety viděli i ve Východočeském divadle v Pardubicích.

Kráska a zvíře je dílo zvláštního osudu. Jedná se o poslední práci, kterou Hrubín dokončil a která se před jeho zraky dostala na veřejnost.

Tento text, který byl původně určený jedinému divadlu, přírodní scéně s otáčivým hledištěm v parku krumlovského zámku, se stal součástí české klasické dramatické tvorby.

Námět je dávno známý a řešení tohoto námětu

– třebaže do staré francouzské pohádky vložil Hrubín kus svého neopakovatelného vidění světa – působí velice kouzelně.

V představení, které jsme zhlédli my, byla poměrně zmírněna pohádkovost a děj chvílemi připomínal spíš horor.

Když jsme se ale přestali bát, hra se nám moc líbila.

A tak jak to má být v pohádce i v životě, naplnění došla pravda a spravedlnost a skutečná krása byla vykoupena skutečnou láskou.

Jaroslav Šlégr, Tomáš Košnar

D

I

V

A

D

L

O

SÁZENÍ CIBULEK

V pondělí 17. října se v dopoledních hodinách sešli v areálu školy žáci první a deváté třídy, aby do připraveného záhonku společně zasadili cibulky květin, které na jaře budou zdobit okolí školy.

Devátáci měli pro děti připravené i poznávací a postřehové hry. Prvnáčky poslouchali audio zvuky zvířat a hádali, které zvířátko z reproduktoru slyší.

Sbírali také body za poznávání stromů, které rostou v areálu školy.

Nechyběly hry s míčem a sladká odměna. Hodně foukalo, ale sluníčko i přesto pěkně hrálo a dopoledne si všichni moc užili.

DEN KÁVY A DEN ÚSMĚVU

V minulých dobách se slavil především Mezinárodní den žen a Den učitelů. V současnosti oslavujeme Mezinárodní dny v podstatě „čehokoliv“. Z těch říjnových nás zaujaly Den kávy a Den úsměvu.

MEZINÁRODNÍ DEN KÁVY - 1. říjen

Mezinárodní den kávy se slaví 1. října. Tento den má sloužit k oslavě pití kávy a napomáhat podpoře kávy produkované a prodávané podle standardů hnutí „Fair trade“. Je to též příležitost, aby si lidé na celém světě připomněli nelehké pracovní a životní podmínky těch, kdo kávu v Latinské Americe, Africe a Asii pěstují. Po celém světě probíhá v rámci Mezinárodního dne kávy i řada speciálních akcí pro „kávomily“, jako je káva se slevou či zdarma. Proč se slaví? Cílem je propagovat kávu, kávové farmáře a spravedlivé podmínky mezinárodního obchodu s kávou. Zároveň připomenout nejširší kávovou komunitu. Způsob oslav tohoto dne může být velice rozmanitý od připomenutí konkrétních kávových farmářů až po vzdělávací akce a kampaně. Návštěvníci různých kávových festivalů mají možnost dozvědět se zajímavosti o kávě, účastnit se workshopů a hodnotných přednášek. Zájemci si mohou sami vyzkoušet tradiční i alternativní metody přípravy kávy pod vedením zkušených baristů a odborníků. Mohou se tak dozvědět něco o pěstování kávy a o životních podmínkách pěstitelů. Víte, že káva původně nebyla považována za něco k pití, ale k jídlu? První africké kmeny nepražily kávová zrnka a nezalévaly je vodou, ale zpracovávaly je spolu s tukem do jedlé koule, kterou potom pojídaly a dodávaly svému tělu energii z kofeinu. Slovo káva pochází z arabštiny. Tohle nás už asi tolik nepřekvapí, vždyť Arabové si na kávě vytvořili svou vlastní bohatou kulturu.

Slovo káva pochází z arabského „qahwat al-buchta“, což v překladu znamená „fazole vína“. Většina kávové terminologie pak pochází od dalších mistrů, jak jinak z Itálie. Tak třeba „espresso“ má co dělat s „tisknutím, stlačením kávy“ a právě ten správný tlak umí vykouzlit tenhle italský majstrštyk.

MEZINÁRODNÍ DEN ÚSMĚVU - 5. říjen

Smích je nesmírně důležitý. Chytří lidé vyzorovali, že žena se směje hlavně ve chvíli, kdy se s mužem cítí bezpečně. Dítě pak dává smíchem najevo, že je spokojené.

Světový den úsměvu je velmi hezkým dnem. Usmívejme se co nejčastěji, protože úsměv nás nic nestojí, zlepší nám náladu, a navíc uděláme radost i někomu dalšímu. Úsměv o nás prozradí víc, než si myslíme. Mezinárodní den úsměvu vznikl v roce 1999 díky americkému výtvarníkovi jménem Harvey Ross Ball. Výtvarník Harvey dostal od jedné americké pojišťovací společnosti žádost, aby pro ně vymyslel vizitku. Chtěli tímto podpořit a posílit morálku zaměstnanců. Za méně než 10 minut přišel Harvey s tím, že vytvořil smajlíka – pro zlepšení morálky zaměstnanců. Tak se zrodil první smajlík. Smích je pro tělo velmi prospěšný, podporuje imunitu, a tím pádem odolnost proti záležitostem a nádorům, dále snižuje stres a napětí v organismu. Smích také procvičuje bránici a když je vydatný, tak i ostatní svaly. Smích dokáže mírnit bolest a urychluje hojení. V komunikaci je možné docílit lepších výsledků, když se na své kamarády budete usmívat. Úsměv na tváři velmi pravděpodobně způsobí pozitivní reakci.

Podle posledních průzkumů jsou nejusměvavějším národem Američané a Češi jsou až na 27. místě. Myslíme si totiž, že jsme neusměvavý národ a že se mračíme více než je zdrávo. Jako důvod Češi uváděli národní mentalitu, ale také nedostatek důvodů k samotnému úsměvu. Nejčastěji se pak usmíváme na kamarády, rodiče atd.

Smrt způsobená smíchem? V historii je skutečně datovaná smrt smíchem. Když roku 207 před naším letopočtem Stoický filozof Chrysippos ze Soloi opil svého osla a pak se doslova uchechtal k smrti při pohledu na to,

jak se nebohý lichokopýtník snaží ukousnout ze stromu datle. Takže pozor! Smějte se co nejvíce a co nejčastěji, ale zůstaňte naživu!

Lucie Zvolánková

S

L

A

V

Í

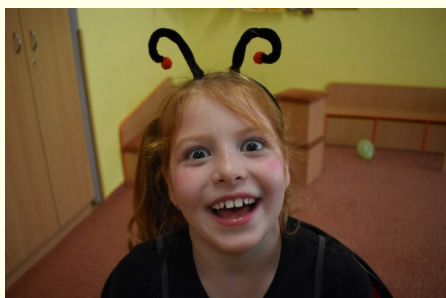
M

E

HALLOWEEN

Hry, úkoly a trocha strašenííííí....íííííí....
V pondělí 31. října si devátáci pro děti z
prvního stupně připravili dopoledne plné
tématických her, úkolů a tvoření.

KŘÍŽOVKA O HALLOWEENSKÉ CENY

Zájemce o koupi domu je na prohlídce a majitele se také zeptá: „Nestraší tu?“
A majitel řekne: „Ale nééé, už tu bydlím 350 let a žádné jsem neviděl!“

Vyluštěte chybějící slovo, pošlete nám ho spolu se jménem do 20.11.2022 na adresu
sotek@zsprosec.cz a tři z vás se mohou těšit na pěkně strašidelnou odměnu!

2

9

8

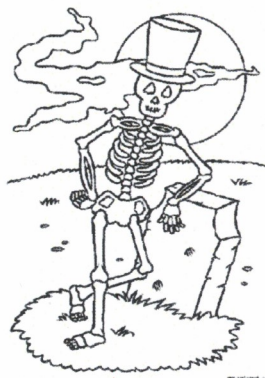
6

7

1

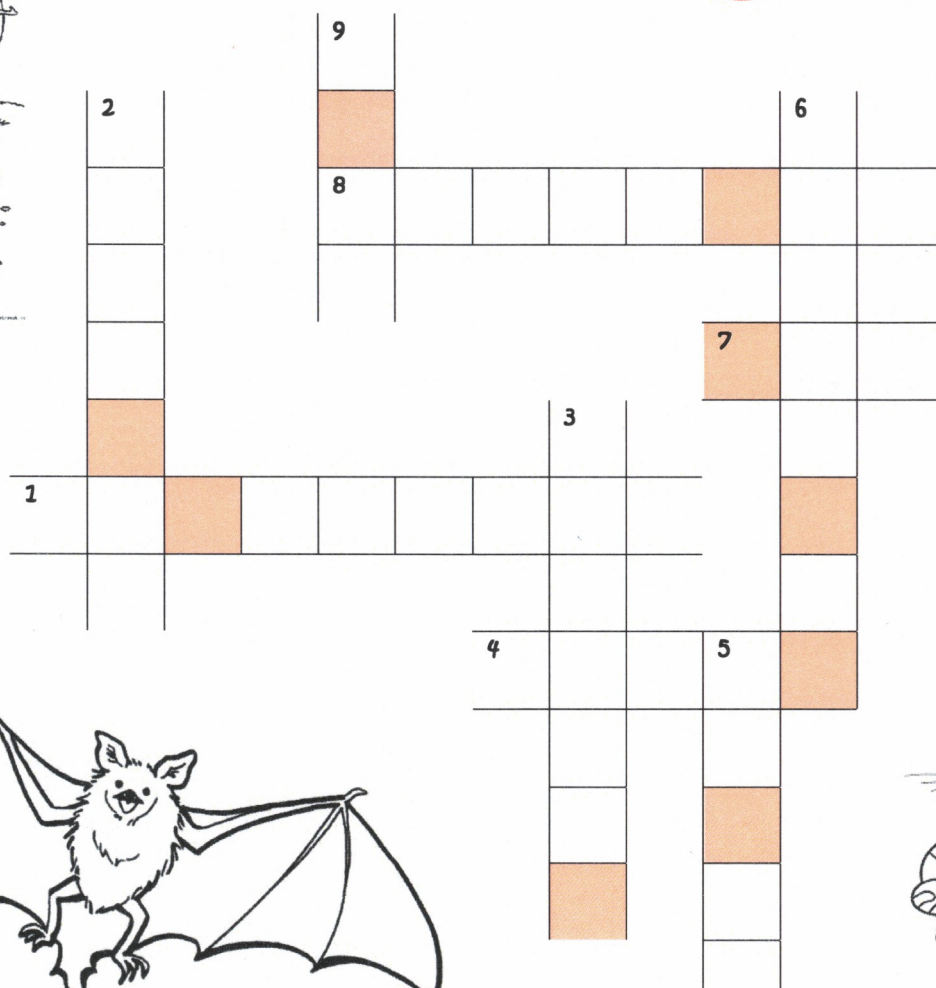
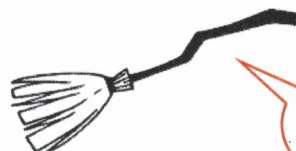
3

4

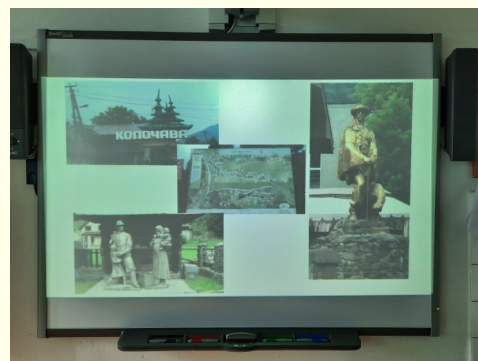

5

ZAJÍMAVÁ BESEDA

V pátek 21.10. nás při hodině češtiny navštívil pan učitel Jan Stodola, který si pro devátáky připravil povídání o své cestě na Zakarpatskou Ukrajinu, tedy bývalou Podkarpatskou Rus, kterou byl okouzlen i spisovatel Ivan Olbracht. Při své cestě pan učitel zavítal i do Koľochavy.

Víte, jak se jmenuje románová balada I. Olbrachta, která je spjata s touto obcí?

Pokud si nejste jisti, můžete si to ověřit v následujícím textu...

"Zde jest tedy onen machethovský příběh o nezranitelném Šuhajovi, o loupežníku Nikolovi Šuhajovi, který bohatým bral a chudým dával a nikdy nikoho nezabil, leč v sebeobraně nebo ze spravedlivé msty. Neboť to jsou ctnosti všech zbojníků celého světa v zemích, které ještě dovedou milovati loupežníky..."

Známý příběh Nikoly Šuhaje vychází ze skutečných událostí a byl několikrát filmově a divadelně zpracován.

Román Ivana Olbrachta o proslulém loupežníkovi se v 70. letech dočkal také muzikálové verze, úspěšně uváděné brněnským Divadlem na provázku.

Balada pro banditu je trampský muzikál, natočený v roce 1978 podle stejnojmenné divadelní hry Ivana Olbrachta.

Nikdo tehdy netušil, že texty napsal tenkrát zakázaný autor Milan Uhde.

Když se režisér Vladimír Sís ujal filmového zpracování,

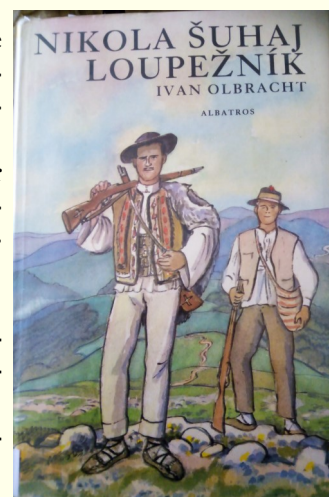
rozhodl se pro převzetí původní jevištní podoby, zasazené ovšem do rámce přírodního divadélka.

Hudební doprovod realizovala kapela Zelenáči.

Ve filmu vystupují herci brněnského Divadla Husa na provázku, v hlavní roli Nikoly Miroslav Donutil, v roli jeho milenky Eržiky Iva Bittová.

Film je stylizovaným záznamem divadelního představení konaného v přírodě.

Michaela Kynclová

MEZINÁRODNÍ DEN ZVÍŘAT

Datum Mezinárodního dne zvířat právě 4. října bylo stanoveno na počest sv. Františka z Assisi, patrona zvířat, který zemřel toho dne v roce 1226. Tento mnich, který žil velice skromným životem, zvířata miloval a ochraňoval je před zlým zacházením ze strany

surových lidí. Označoval zvířata za své bratry a sestry, věřil dokonce, že všechna zvířata oslavují svého Stvořitele a vzdávají mu chválu, například ptáci svým zpěvem. Známa je legenda, podle níž svatý František svým kázáním napravil zlého vlka, který v okolí Assisi terorizoval pastýře a jejich stáda. Posláním Mezinárodního dne zvířat je zlepšení postave-

ní a životních podmínek zvířat, docílení toho, aby nebyla vnímána jako živé „věci“, ale vnímající bytosti. Ke zviditelnění a propagaci svého úsilí využívají tento svátek nejrůznější hnutí a organizace na ochranu zvířat po celém světě. Úplně první oslavu Mezinárodního dne zvířat zorganizoval německý ochránce zvířat Heinrich Zimmermann v berlínském sportovním paláci v roce 1925. Akce se tehdy zúčastnilo na 5 000 lidí. Nejdříve se svátek slavil jen v Československu, Německu, Švýcarsku a Rakousku. Každý rok Zimmermann pracoval s velkým úsilím na jeho propagaci, až se mu ho v roce 1931 podařilo napevno zakotvit do světového kalendáře významných dnů.

Mezinárodní den zvířat má v České republice svou zavedenou tradici a dostává se do povědomí stále většímu počtu obyvatel. Jeho oslavy se konají v různých městech po celé České republice. Velkou měrou se na rozšiřování této tradice podílejí také zoologické zahrady, kde se každoročně konají bujaré oslavy s bohatým doprovodným programem jak pro návštěvníky lidské, tak samozřejmě zvířecí. Svůj den oslavují i zvířata z útulků. Nadace na ochranu zvířat každoročně pořádá oslavy Mezinárodního dne zvířat, spojené s charitativní sbírkou chovatelských potřeb pro opuštěné psy a kočky a získané chovatelské pomůcky předá Nadace na ochranu zvířat útulkům.

Na naší zemi žijí miliony druhů zvířat. Jsou nezastupitelnou součástí života moderní planety. Bohužel díky neuváženým činům člověka, který se považuje za pána všeho tvorstva, světové populace savců, ptáků, plazů, obojživelníků a ryb poklesly za poslední čtyři desítky let o více než polovinu a jejich úbytek se zrychluje.

O to víc bychom měli alespoň na jejich svátek, Mezinárodní den zvířat, za jejich existenci poděkovat.

Citát Františka z Asisi:

„Bůh si přeje, abychom trpícím zvířatům spěchali na pomoc, pakliže ji potřebují. Každá bytost v ohrožení má stejné právo na ochranu.“

Sandra Schejbalová, Pavel Doležal

M

A

T

E

Ř

S

K

Á

NÁVŠTĚVA MĚSTSKÉ KNIHOVNY

Koncem září postupně všechny naše třídy navštívily městskou knihovnu v Proseči. Teta knihovnice, paní Rejentová, dětem přečetla příběh z knihy *Mlsný ježek Toník*. Pohádka i následné prohlížení připravených dětských knih se dětem moc líbilo a už teď se těší na další návštěvu.

KAŽDÁ TŘÍDA MÁ SVŮJ STROM

V rámci našeho celoročního projektu *Stromečku, stromečku, kdo v tobě přebývá* si každá třída zvolila svůj strom, který bude pozorovat po celý rok.

Všimát si budeme především změn, kterými stromy procházejí vlivem střídání ročních období, ale také zda jsou domovem pro některé živočichy.

Berušky tak budou pozorovat dub, Motýlci ořech a Včeličky si zvolily kaštan.

NA SKOK V PRVNÍ TŘÍDĚ

V době, kdy ve školce nešel elektrický proud a dětí zde bylo jen pár, dvě paní učitelky dostaly speciální náhradní práci, a to zaskočit za nemocnou paní učitelku v první třídě. Setkání s prvňáčky bylo radostné a velmi milé. Děti se nám pochlubily, co všechno se už ve škole naučily. Co zajímavého za tu dobu, co

jsme se neviděli, zažily a zavzpomínali jsme si spolu také na školku. Náš dopolední program jsme zakončili vycházkou, pěkně jako ve školce.

Řádně provětrání a hladoví jsme se vrátili rovnou k obědu. Máme radost, že na nás děti ještě nezapomněly a že se jim ve škole líbí.

PRVNÍ PODZIMNÍ DEN U VČELIČEK

První podzimní den přišly Včeličky ustrojené v podzimních barvách a v různých podzimních kostýmech, které jsme si řádně prohlédli v nezbytné promenádě. Užili jsme si tanečky i luštění vzkazů od pomocníků skřítky Podzimníčka i jeho následnou stezku.

STEZKA SKŘÍTKA PODZIMNÍČKA

Naši školku navštívil skřítek Podzimníček, který pro všechny děti připravil podzimní stezku plnou zábavných úkolů. Protože se dětem stezka moc líbila, rozhodli jsme se stezku ponechat na svém místě ještě několik dní, aby si ji mohly děti projít znovu třeba se svými rodiči a pochlubit se jim, co už všechno vědí o podzimu. Moc nás potěšily reakce těch, kteří se vydali na stezku znovu, i těch, kteří se o ni dozvěděli z našich facebookových stránek.

SKŘÍTKCI PODZIMNÍČCI U MOTÝLKŮ

Děti z Motýlkové třídy dostaly za úkol společně s rodiči doma vytvořit své skřítky Podzimníčky. Netrvalo dlouho a školka se zaplnila krásnými a nápaditými výtvy skřítků.

Š

K

O

L

A

BAREVNÝ PODZIM VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Podzim je období plné barev a změn v přírodě. Počasí nám přálo, tak jsme trávili mnoho času venku v přírodě a krásu barev jsme mohli obdivovat na vlastní oči. Nasbírali jsme přírodniny, lisovali jsme listy, malovali na kaštiny a vytvořili jsme královny podzimu, které nám zdobí chodbu. Také jsme si povídali o podzimu a vyhledávali jsme v knihách, co je typické pro podzim. Děti mají rády vyrábění dekorací, proto jsme se pustili do šití dýní.

N

A

Š

E

D

R

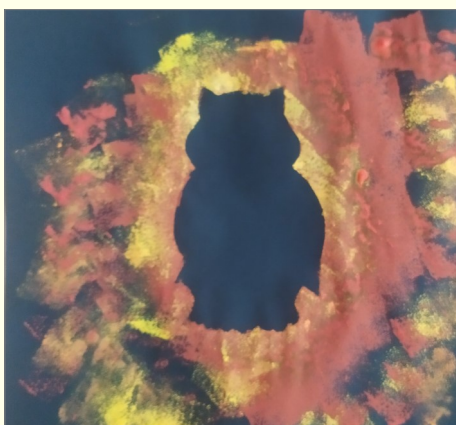
U

Ž

I

N

A

Š

O

T

E

K

P.A.S.E.K.Y - 2017 z.s., Město Proseč, ZŠ a MŠ Proseč, SDH Proseč pořádají

Hvězdný advent v Proseči

Sobota 26. 11. 2022

Od 10 do 16 hodin
Vánoční jarmark
Tvoření pro malé i velké v Ateliéru Viki - výroba a prodej adventních věnců, vánočních dekorací a drobných dárců pod stromček
Od 13 do 16 hodin
Speciální vánoční vydání časopisu ŠOTEK
Vánoční zvyky - Adventní putování s překvapením

13:00 hodin Dřeváček a Prosečánek
13:45 hodin Vánoční pohádka pro děti - Divadlo Úsměv
15:00 hodin Taneční skupina MITRIX
15:45 hodin Náhodné seskupení NAŽIVO
16:15 hodin Rozsvícení vánočního stromu
Adventní občerstvení zajištěno • Všichni jste srdečně zváni

MĚSTO PROSEČ 2017 z.s. ZŠ a MŠ Proseč HASIČI dobrovolní hasiči

Změna programu vyhrazena

Tisk říjnového čísla ŠOTKA finančně zajistila společnost GRANITA Lomy s.r.o., jejímž hlavním předmětem podnikání je těžba, úprava a prodej kameniva. Společnost GRANITA Lomy s.r.o. zaujímá výraznou pozici ve výrobě drceného kameniva v Pardubickém kraji.

Za tuto podporu společnosti GRANITA Lomy s.r.o. velmi děkujeme!